

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ

❖ άκλιτος ρηματικός τύπος/ συνήθως άναρθρος

Καταλήξεις απαρεμφάτων βαρύτονων ρημάτων στην ενεργητική φωνή

	ενεστώτας	μέλλοντας	αόριστος	παρακείμενος
φωνηεντόληκτα	-ειν τοξεύειν	-σειν τοξεύσειν	-σαι τοξεῦσαι	-κέναι τετοξευκέναι
ουρανικόληκτα	-ειν πράττειν	-ξειν πράξειν	-ξαι πράξαι	-χέναι πεπραχέναι
χειλικόληκτα	-ειν γράφειν	-ψειν γράψειν	-ψαι γράψαι	-φέναι γεγραφέναι
οδοντικόληκτα	-ειν πείθειν	-σειν πείσειν	-σαι πείσαι	-κέναι

Καταλήξεις απαρεμφάτων βαρύτονων ρημάτων στη μέση φωνή

	ενεστώτας	μέλλοντας	αόριστος	παρακείμενος
φωνηεντόληκτα	-εσθαι βουλευέσθαι	-σεσθαι βουλεύσεσθαι	-σασθαι βουλεύσασθαι	-σθαι βε-βουλεῦ-σθαι
ουρανικόληκτα	-εσθαι πράττεσθαι	-ξεσθαι πράξεσθαι	-ξασθαι πράξασθαι	-χθαι πεπράχθαι
χειλικόληκτα	-εσθαι γράφεσθαι	-ψεσθαι γράψεσθαι	-ψασθαι γράψασθαι	-φθαι γεγράφθαι
οδοντικόληκτα	-εσθαι πείθεσθαι	-σεσθαι πείσεσθαι	-σασθαι πείσασθαι	-σθαι πεπεισθαι

Είδος

Ειδικό:

- μεταφράζεται με τις λέξεις «ότι», «πως»,
- εξαρτάται από ρήματα που σημαίνουν «λέω», «νομίζω», «γνωρίζω», «αντιλαμβάνομαι» κ.ά.
- δέχεται άρνηση ού:
- *Εκείνους λύειν φημι την ειρήνην.*

Τελικό:

- μεταφράζεται με τη λέξη «να»,
- εξαρτάται από ρήματα που σημαίνουν «θέλω», «μπορώ», «προτρέπω», «απαγορεύω» κ.ά.
- δέχεται άρνηση μή:
- *Τας συνθήκας λύειν επιχειροῦσιν.*

Βασικές συντακτικές χρήσεις

- **Αντικείμενο** σε **προσωπικά ρήματα**, δηλ. ρήματα που κλίνονται σε όλα τα πρόσωπα και έχουν ως υποκείμενο κάποιο πρόσωπο, ζώο ή πράγμα.
  - Ἔφησε **δώσειν** ἐγγυητὴν ἓνα τῶν φίλων.
  - Οὗτος τοῦς στρατιώτας **παρελαύνειν** ἐκέλευσεν.
- **Υποκείμενο** σε **απρόσωπα ρήματα**, δηλ. ρήματα που απαντούν μόνο στο γ' εν. πρόσωπο και δεν έχουν ως υποκείμενο κάποιο πρόσωπο, ζώο ή πράγμα. Είναι παρόμοια με τα ν.ε. «πρέπει», «λέγεται», «ενδέχεται» κ.ά.· συνηθέστερα στην α.ε. είναι τα *δεῖ, χρῆ* (= πρέπει), *προσῆκει* (= αρμόζει). Την ίδια συντακτική θέση παίρνει το απαρέμφατο και με **απρόσωπες εκφράσεις**, δηλ. φράσεις που αποτελούνται από ένα επίθετο ή ένα επίρρημα και το γ' ενικό πρόσωπο των ρημάτων *εἰμί* και *ἔχω*, π.χ. *δίκαιόν ἐστι* (= είναι δίκαιο / είναι σωστό), *καλόν ἐστι* (= είναι όμορφο / είναι καλό), *καλῶς ἔχει* (= *καλόν ἐστι*):
  - *Προσῆκει ὑμῖν τοὺς προγόνους μιμῆσθαι.*
  - *Δίκαιόν ἐστιν ὑπὲρ μεγάλων ἐγκλημάτων δεινὰς ποιῆσθαι τὰς τιμωρίας.*

Το υποκείμενο του απαρεμφάτου

α. Το ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος από το οποίο εξαρτάται το απαρέμφατο. Σε αυτή την περίπτωση έχουμε το φαινόμενο της ταυτοπροσωπίας.

-*Οὗτοι ἐθέλουσιν ὑπὲρ πατρίδος θνήσκειν* (αυτοί θέλουν αυτοί να πεθάνουν).

β. Διαφορετικό από το υποκείμενο του ρήματος από το οποίο εξαρτάται το απαρέμφατο και πάντοτε σε αιτιατική. Σε αυτή την περίπτωση έχουμε το φαινόμενο της ετεροπροσωπίας.

-*Οἶομαι πάντα ὑμᾶς γινώσκειν τὰ ῥηθέντα* (εγώ νομίζω ότι εσείς γνωρίζετε).

Εύ αγωνίζεσθαι